

NAUČNÁ STEZKA CVILÍN

Motýli

10. zastávka

Mezi hmyzími řádými patří motýli k vývojově nejpokročilejším a druhově nejbohatším. Rozmanitostí je předčí jen brouci. Na světě je známo více než 150.000 různých motýlů a v českých zemích bylo zatím zjištěno přibližně 3.100 druhů. Na lesních dřevinách se u nás vyvíjí přes 700 druhů, z nichž několik desítek má schopnost se pravidelně nebo nepravidelně přemnožovat a citelně škodit (například bekyně mniška a obaleč dubový). Škody způsobují vždy housenky, a to nejčastěji žírem na listech nebo jehličí. Podle způsobu života rozlišujeme motýly denní a noční.

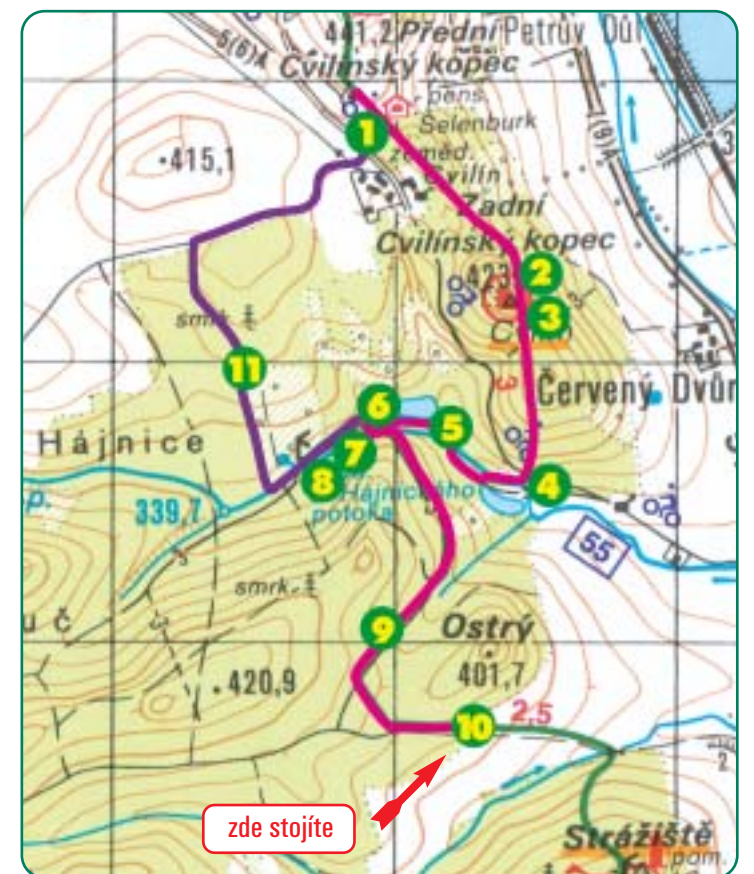
Bekyně mniška (*Lymantria monacha*)

Motýl s křídlově bílými předními křídly, ozdobenými četnými tmavými příčnými vlnkami a skvrnkami. Zadní křídla jsou šedobílá s drobnými tmavšími skvrnkami při okraji. Bekyně mniška je vážným škůdcem smrkových a borových porostů, hostitelskými dřevinami mohou být i některé listnáče (buk, habr, bříza, javor). Mladé housenky ožirají mladé rašící jehličky nebo lístky, větší housenky se živí starším jehličím a rozvinutými listy.

Obaleč dubový (*Tortrix viridana*)

Drobný motýl, v rozpětí křídel má 18-23 mm. Přední křídla jsou bledě zelená, se světlými až bílými třásněmi. Zadní křídla jsou světle šedá, rovněž s bělavými třásněmi. Hlava je žlutavě nebo zelenavě zbarvená, hruď svrchu zelenavá. Zadeček je šedý. Obaleč dubový je chronickým škůdcem dubin. Nejvíce je poškozován dub letní. Přemnožuje se hlavně v teplých dubinách a luzích. Nejvíce jsou poškozovány uvolněné stromy v prořídlech porostech a okrajové duby. Důsledkem je ztráta přírůstku, ale především ztráta na úrodě žaludů.

zde stojíte

Denní motýli

Rozšířenými druhy motýlů, kteří žijí v této lokalitě, na loukách a na okrajích lesů jsou babočky.

Babočka kopřivová (*Aglais urticae*)

Patří k prvním jarním motýlům. Má ohnivě zbarvená křídla a nelze ji zaměnit s jiným druhem. Její výskyt je úzce vázán na kopřivu dvojdomou, na které žijí housenky. Motýl přezimuje často i v domech v nevytápěných prostorách.

Babočka paví oko (*Inachis io*)

Hostitelem housenek je opět naše nejběžnější kopřiva dvoudomá, proto je i tento motýl v Evropě zcela běžný. Velká oka na svrchní straně křídel slouží k zastrašení ptáků - při náhlém rozevření křídel bývá pták překvapen a motýl toho může využít k úniku.

Babočka admirál (*Vanessa atalanta*)

Na rozdíl od pavího oka a B. kopřivové jde o tažný druh, který do střední Evropy přilétá z jihu koncem května. Na podzim motýli často sají v zahradách na spadlém ovoci. Housenky rovněž žijí na kopřivách.

Noční motýli

Rozšířenými druhy nočních motýlů v této lokalitě jsou lišaji.

Lišaj lipový (*Mimas filiae*)

Žije všude, kde se vyskytují lípy, a je velmi hojný. Jako většina nočních motýlů se živí šťávami z květů, které dokáže sát za letu. Orientuje se při tom podle vůně květů. Housenka okusuje lipové listy.

Lišaj vrbkový (*Deilephila elpenor*)

Je hojný ve smíšených lesích, ale i v zahradách a parcích. Často jej můžeme spatřit večer, jak za letu dlouhým sosákem saje nektar z květů. Je výborným letcem a při sání připomíná kolibříka.

LESY ČESKÉ REPUBLIKY – VSTUPETE BEZ KLEPÁNÍ

